

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СТРАХОВИЙ ЗАХИСТ ЛЮДИНИ І БІЗНЕСУ

(міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна)

Розробники:

Зоря Олексій,
професор кафедри фінансів банківської
справи та страхування,
д.-р. е. н., доцент

Зоря Світлана,
доцент кафедри фінансів банківської
справи та страхування, к.е.н., доцент

Полтава 2020 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Страховий захист людини і бізнесу
Назва структурного підрозділу	Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробників, які залучені до виконання	<p>Викладач: Зоря Олексій, д-р.е.н., доцент Контакти: 15 каб. (деканат факультету обліку та фінансів, 2-й поверх) e-mail: oleksii.zoria@pdaa.edu.ua тел: +380667884672 сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/zorya-oleksiy-petrovych</p> <p>Зоря Світлана, к.е.н., доцент Контакти: 12 каб. (деканат факультету обліку та фінансів, 2-й поверх) e-mail: svitlana.zoria@pdaa.edu.ua тел: +380993370500 сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%8F-%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D0%B5%D1%82%D1%80%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B0</p>
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень, Другий (магістерський) рівень – галузь знань 21 Ветеринарна медицина
Спеціальність	Всі спеціальності, окрім 072 Фінанси, банківська справа та страхування
Попередні умови для вивчення дисципліни	Відсутні

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: отримання здобувачами вищої освіти поглиблених знань про основні сучасні страхові продукти, що пропонуються страховиками для фізичних та юридичних осіб з метою надання послуг страхового захисту.

Основні завдання навчальної дисципліни: з'ясування об'єктивної необхідності, сутності та ролі страхового захисту; засвоєння методів організації роботи страховика щодо реалізації страхових послуг; вивчення умов надання послуг страхового захисту з основних видів особистого, майнового страхування та страхування відповідальності; набуття практичних навичок щодо визначення суми страхового платежу, вартості страхового збитку та страхового відшкодування, тощо.

Компетентності:

загальні:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Програмні результати навчання:

1. Знати і розуміти теоретичні основи, функції та принципи страхування, форми та роль страхового захисту людини і бізнесу в ринковій економіці, а також умови надання страхових послуг.

2. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань з подальшою інтерпретацією отриманих результатів в контексті обчислення страхових тарифів, оцінки страхових ризиків, визначення страхової суми та розміру страхового відшкодування для різних видів послуг страхового захисту людини і бізнесу.

Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Сутність, форми та роль страхового захисту.

Тема 2. Страхування життя та пенсій.

Тема 3. Страховий захист від нещасних випадків.

Тема 4. Медичне страхування.

Тема 5. Страхування підприємницьких ризиків.

Тема 6. Страхування фінансових ризиків.

Тема 7. Страхування аграрних ризиків.

Тема 8. Страхування технічних ризиків.

Тема 9. Автотранспортне страхування.

Тема 10. Страхування майна та відповідальності громадян.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин: 90 год.

Кількість кредитів: 3.

Форма семестрового контролю: залік.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

презентація, робоча програма.

Структура курсу та система оцінювання (дидактична карта навчальної дисципліни)
Денна форма навчання

Назви тем	Кількість годин			Програмні результати навчання в розрізі тем	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти	Програмні результати навчання в розрізі видів навчальної роботи	Оцінювання min / max балів (в розрізі однієї теми)	Оцінювання min / max балів (разом по темах за семестр)
	л	п	с.р.					
Тема 1. Сутність, форми та роль страхового захисту	2	-	6	1; 2	Опитування	1	3 / 5	21 / 35
Тема 2. Страхування життя та пенсій	2	2	6		Виконання вправ на практичних заняттях	2	3 / 5	21 / 35
Тема 3. Страховий захист від нещасних випадків	-	-	6		Виконання завдань самостійної роботи	1; 2	0,9 / 1,5	9 / 15
Тема 4. Медичне страхування	2	2	6		Підсумкова контрольна робота	1; 2	передбачено написання однієї контрольної роботи	9 / 15
Тема 5. Страхування підприємницьких ризиків	2	2	6					
Тема 6. Страхування фінансових ризиків	2	2	6					
Тема 7. Страхування аграрних ризиків	2	2	6					
Тема 8. Страхування технічних ризиків	-	-	6		Разом (годин)	Разом (балів)	Разом (балів)	60 / 100
Тема 9. Автотранспортне страхування	2	2	6					
Тема 10. Страхування майна та відповідальності громадян	2	2	6					
Разом (годин)	16	14	60					

Структура курсу та система оцінювання (дидактична карта навчальної дисципліни)
Заочна форма навчання

Назви тем	Кількість годин			Програмні результати навчання в розрізі тем	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти	Програмні результати навчання в розрізі видів навчальної роботи	Оцінювання min / max балів (в розрізі однієї теми)	Оцінювання min / max балів (разом по темах за семестр)
	л	п	с.р.					
Тема 1. Сутність, форми та роль страхового захисту	2	-	8	1; 2	Опитування	1	6 / 10	6 / 10
Тема 2. Страхування життя та пенсій	2	-	8		Виконання вправ на практичних заняттях	2	6 / 10	6 / 10
Тема 3. Страховий захист від нещасних випадків	-	-	8		Виконання завдань самостійної роботи	1; 2	2,4 / 4	24 / 40
Тема 4. Медичне страхування	-	-	10					
Тема 5. Страхування підприємницьких ризиків	-	2	8					
Тема 6. Страхування фінансових ризиків	-	-	8		Виконання індивідуальних завдань у вигляді контрольної роботи	1; 2	контрольна робота	24 / 40
Тема 7. Страхування аграрних ризиків	-	-	8					
Тема 8. Страхування технічних ризиків	-	-	8					
Тема 9. Автотранспортне страхування	-	-	10					
Тема 10. Страхування майна та відповідальності громадян	-	-	8					
Разом (годин)	4	2	84			Разом (балів)	60 / 100	

Шкала оцінювання ЄКТС та 4-бальна шкала

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за 4-бальною шкалою
90 – 100	A	зараховано
82 – 89	B	
74 – 81	C	
64 – 73	D	
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Говорушко Т. А. Страхові послуги : підруч. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 376 с.
2. Дема Д. І. Страхові послуги : навч. посіб. [3-тє вид. стереотипне.]. Київ : Алерта, 2017. 526 с.
3. Жилиякова О. В., Шевчук І. Л. Страхові послуги : навч. посіб. для студентів напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит». Харків : Видавець Іванченко І. С., 2013. 184 с.
4. Мойсеєнко В. Ю., Шевчик В. П., Щербак О. О. Страхові послуги : навч. посіб. Київ : Аграрна освіта, 2013. 334 с.
5. Про страхування : Закон України від 07 бер. 1996 р., № 85 /96 / *Відомості Верховної ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>.
6. Страхування : навч. посіб. / за ред. Т. А. Говорушко. Львів : «Магнолія 2006», 2014. 328 с.

Допоміжні:

1. Александрова М. М. Страхування : навч-метод. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2002. 208 с.
2. Безугла В. О., Постіл І. І., Шаповал Л. П. Страхування : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 582 с.
3. Вовчак О. Д. Страхова справа : підруч. Київ : Знання, 2011. 391 с.
4. Дьячкова Ю. М. Страхування : посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 240 с.
5. Зоря О. П., Зоря С. П. Страховий ринок України: стан, проблеми та перспективні напрями розвитку. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. Суми : СНАУ. 2013. Вип. 1 (34). С. 12–16.
6. Зоря О.П., Зоря С. П., Галінська Т. С. Взаємодія страхових компаній та банків як перспективний напрям фінансового посередництва на грошовому ринку. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії*. – Спецвипуск. Полтава : ПДАА. 2013. С. 131–136.

7. Зоря С. П., Зоря О. П. Навчально-методичний посібник з дисципліни Страхування для здобувачів вищої освіти ступеня «Бакалавр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» [2-ге вид. перероб. та допов.]. Полтава : ПДАА, 2018. 202 с.

8. Зоря С.П. Особливості функціонування ринку агострашування в Україні. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії*. 2014. Вип. 2 (8). Т. 2. С. 126–132.

9. Зоря С. П. Особливості конкуренції на страховому ринку України. *Актуальні проблеми економіки*. № 4 (178). 2016. С. 274–279.

10. Зоря С. П. Перестрашування як ключова складова стабільного функціонування страхового ринку. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії*. Вип. 1 (12). Полтава : ПДАА. 2016. С. 180 – 186.

11. Зоря С. П., В. Д. Чумак, Мисник Т. Г. Особливості функціонування страхового ринку в Україні. *Ефективна економіка*. 2018. № 12. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6783>.

12. Плиса В. Й. Страхування : навч. посібн. [2 – е вид.]. Київ : Каравела, 2008. 392 с.

13. Степашко О. Д. Страхова справа : навч. посіб. Харків, 2012. 165 с.

Інформаційні ресурси

1. Інформація про стан і розвиток страхового ринку України : веб-сайт. URL: <https://www.nfp.gov.ua/ua/Informatsiia-pro-stan-i-rozvytok-strakhovoho-rynku-Ukrainy.html>.

2. Insurance Europe : веб-сайт. URL: <http://www.insuranceeurope.eu/>.

3. Кабінет Міністрів України : веб-сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua>.

4. Ліга страхових організацій України (ЛСОУ). : веб-сайт. URL: <http://uainsur.com/>.

5. Моторне (транспортне) страхове бюро України (МТСБУ) : веб-сайт. URL: http://www.mtsbu.ua/ua/about_us/general/.

6. Національний банк України: веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua/>.

7. «Форіншурер (страхування)» : веб-сайт. URL: <https://forinsurer.com/>.